

**OC Kaufland Šamorín- Prístavba a rozšírenie
parkoviska**

Oznámenie zmeny navrhovanej činnosti podľa zákona
č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene
a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

jún 2019

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. NÁZOV

Kaufland Slovenská republika v.o.s.

2. IDENTIFIKAČNÉ ČÍSLO

35 790 164

3. SÍDLO

Trnavská cesta 41/A, 831 04 Bratislava

4. OPRÁVNENÝ ZÁSTUPCA OBSTARÁVATEĽA

Štefan Andrassy
Vodárenská 32,
931 01 Šamorín
email: stefan.andrassy@gmail.com
tel.: 0903/72 99 82

5. KONTAKTNÁ OSOBA A MIESTO NA KONZULTÁCIE

Štefan Andrassy
Vodárenská 32,
931 01 Šamorín
email: stefan.andrassy@gmail.com
tel.: 0903/72 99 82

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. Názov

OC Kaufland Šamorín
-Rozšírenie parkoviska

III. ÚDAJE O ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. Miesto realizácie

Kraj: Trnavský
Okres: Dunajská Streda
Obec: Šamorín
Kat. územie: Šamorín
Par. č.: 3/4, 3/21

Prehľadná situácia navrhovanej zmeny činnosti

2. Stručný opis technického a technologického riešenia navrhovanej zmeny vrátane požiadaviek na vstupy a údajov o výstupoch

2.1 Stavebnotechnické riešenie

Obchodné centrum Kaufland Šamorín je veľkokapacitná širokosortimentná predajňa potravín, drogerie a doplnkového priemyselného tovaru pre domácnosť. Okrem hlavnej predajnej plochy je predaj a služby zabezpečený aj formou koncesionárov. Objekt je navrhnutý podľa doterajších skúseností investora s prevádzkou podobných zariadení s ohľadom na funkčné využitie územia. Objekt tvorí jednopodlažná hala. Konštrukčný systém tvorí železobetónový skelet opláštený plášťom zo sendvičových panelov, zastrešený jednoplášťovou strechou v spáde 4,5 a 3 %. Objekt je napojený na komunikačnú sieť a infraštruktúru.

Jedna sa o zmenu navrhovanej činnosti, ktorá bola v roku 2013 posudzovaná. Pre navrhovanú činnosť „Obchodná galéria a hypermarket ARDIS“ bolo vykonané zisťovacie konanie v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov v znení neskorších predpisov a vydané rozhodnutie číslo: OU-DS-OSZP-2013/00361-012 zo dňa 04. 12. 2013, že sa činnosť nebude posudzovať.

V rámci oznámenia 1. zmeny navrhovanej činnosti v roku 2018 bolo vydané rozhodnutie v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. OU-DS-OSZP/2018/020355, že zmena navrhovanej činnosti „OC Kaufland Šamorín – Prístavba a úprava vnútorných priestorov“ nebude sa ďalej posudzovať. Predložená zmena riešila dvojpodlažnú prístavbu zázemia obchodného centra a koncesií, jednopodlažnú prístavbu skladových priestorov, rozšírenie predajnej plochy a prístavbu nového zásobovacieho dvora pridaním nového príjmového miesta (vyrovnávajúci mostík so sekcionálnou bránou). Z dôvodu zväčšovania predajných plôch došlo k zmenšeniu parkoviska.

Predmetom predkladaného oznámenia o zmene navrhovanej činnosti je rozšírenie parkoviska, ktoré bude prístupné z existujúceho parkoviska OC Kaufland. Parkovisko bude riešené ako slepá ulica s obojsmernou komunikáciou, vjazd aj výjazd bude riešený z existujúceho parkoviska.

V projekte bude obsiahnuté rozšírenie spevnených plôch, odvod dažďovej vody zo spevnených plôch a vonkajšie osvetlenie. Spevnenými plochami zaberieme plochu zelene, požadovaný koeficient zelene pre areál však bude naďalej dodržaný podľa územného plánu. Okolité zeleň bude po ukončení výstavby navrátená do pôvodnej podoby.

Konštrukcia vozovky a parkovacích miest bude podobná ako na existujúcom parkovisku podľa interných predpisov Kauflandu. Povrchová úprava parkovacích miest bude zo zámkovej dlažby, vozovka bude mať asfaltový povrch.

Pod plánovaným rozšíreným parkoviskom sa nachádza v súčasnosti vsakovacie zariadenie, do ktorého bude odvedená dažďová voda z plánovaných spevnených plôch cez ORL.

V rámci projektu bude riešené aj vonkajšie osvetlenie ako rozšírenie okruhu existujúceho parkoviska.

V rámci projektu bude riešené aj vonkajšie osvetlenie ako rozšírenie okruhu existujúceho parkoviska.

Nároky na pracovné sily

Počas výstavby

Výstavbu bude realizovať vybraný dodávateľ, disponujúci potrebnou kapacitou zamestnancov v požadovanej profesijnej skladbe, preto za súčasného stavu nie je možné odhadnúť počet pracujúcich na stavbe.

Počas prevádzky

Počas prevádzky činnosti nebudú mať objekty nové nároky na pracovné sily.

Dopravná a iná infraštruktúra

Existujúce parkovisko OC Kaufland vybudované súčasne s OC, obsahuje celkovo 156 parkovacích miest. Z dôvodu zväčšovania predajných plôch došlo k zmenšeniu parkoviska v rámci prvej zmeny navrhovanej činnosti. Z pôvodných 156 parkovacích miest ostalo k dispozícii 125. Kvôli zmene výmer bolo nutné zaktualizovať výpočet statickej dopravy, ktorý preukázal potrebu **120 p.m.**

Predmetom predkladaného oznámenia o zmene navrhovanej činnosti je rozšírenie parkoviska, ktoré bude prístupné z existujúceho parkoviska OC Kaufland. Parkovisko bude riešené ako slepá ulica s obojsmernou komunikáciou, vjazd aj výjazd bude riešený z existujúceho parkoviska. Celkovo po prístavbe a rozšírení parkoviska počet parkovacích miest bude 152

Iné nároky

V tejto etape spracovanie dokumentácie nie sú známe.

2.3 Údaje o požiadavkách zmeny navrhovanej činnosti na výstupy

Zdroje znečistenia ovzdušia

Pri výstavbe, najmä pri realizácii výkopových prác, terénnych prác a pohybe stavebných mechanizmov bude areál staveniska dočasným plošným zdrojom prašnosti a emisií. Množstvo emisií bude závisieť od počtu mechanizmov, priebehu výstavby, ročného obdobia, poveternostných podmienok a pod. Zvýšená prašnosť sa bude prejavovať najmä vo veterných dňoch alebo pri dlhšie trvajúcom bez zrážkovom období.

Etapa prevádzky nenesie so sebou žiadne väčšie prevádzkové riziká znečisťovania okolitého prostredia. K výstavbe komplexu sa pristupuje v záujme zvýšenia životnej úrovne obyvateľstva. V tomto ohľade je teda výstavba nesporným pozitívom z hľadiska vplyvu na obyvateľstvo. Tak ako každá iná ľudská aktivita zameraná na skomfortnenie života, prináša aj posudzovaná výstavba so sebou aj niektoré negatívne stránky. Z nich najvýraznejšou je dopravný ruch vozidiel. Tento je spojený so zvýšením produkcie výfukových.

Z hľadiska ochrany ovzdušia ide o štandardnú činnosť so zriaďovaním a prevádzkovaním prevažne malých zdrojov znečisťovania ovzdušia. Sumárne prírastky

záťaže územia z týchto zdrojov nie sú definovateľné a predpokladane nebudú významné.

Nakladanie s odpadmi

Existujúci stav

Prevádzka predajne je svojím charakterom štandardnou prevádzkou so zameraním na predaj baleného tovaru, ktorá je vybavená bežnými technickými zariadeniami potrebnými pre jej bezproblémovú funkčnosť. Odpady, ktoré v súčasnosti vznikajú prevádzkou predajne sú zaradené v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení vyhlášky č. 320/2017 Z. z. do skupín odpadov č. 13, 15 a 20.

Zmena navrhovanej činnosti

Počas bežnej prevádzky sa zmenou navrhovanej činnosti nezmenia skupiny, druhy ani kategória vznikajúcich odpadov oproti odpadom vznikajúcim v súčasnej prevádzke predajne.

Číslo druhu odpadu	Názov druhu odpadu	Kategória a odpadu
15 01 10	obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami	N
17 01 01	betón	O
17 02 01	drevo	O
17 02 02	sklo	O
17 02 03	plasty	O
17 04 02	hliník	O
17 04 05	železo a oceľ	O
17 04 11	káble	O
17 05 06	výkopová zemina	O
17 06 04	izolačné materiály	O
20 01 01	papier a lepenka	O
20 03 01	zmesový komunálny odpad	O
20 03 03	Odpad z čistenia ulíc	O
20 03 07	Objemný odpad	O
13 05	Odpady odlučovačov oleja z vody	
13 05 01	Tuhé látky z lapačov piesku a odlučovačov oleja z vody	N
13 05 02	Kaly z odlučovačov oleja z vody	N
13 05 06	Olej z odlučovačov oleja z vody	N

Nakladanie s odpadmi sa musí riadiť platnou právnou úpravou na úseku odpadového hospodárstva (zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov), ktorá požaduje predchádzať vzniku odpadov a obmedzovať ich množstvo, ako i odpady zhodnocovať recykláciou a opätovným využitím. Zneškodňovanie odpadov spôsobom, ktorý neohrozuje zdravie ľudí a nepoškodzuje životné prostredie je možné vtedy, ak sa nedá použiť iný, vhodnejší spôsob nakladania s odpadmi.

Vznikajúce odpady budú zhromažďované oddelene v kontajneroch na odpad a suť a následne odovzdané organizácii oprávnenej na ich zhodnocovanie alebo zneškodňovanie.

O vzniku a nakladaní s odpadmi je potrebné viesť evidenciu v súlade s ustanoveniami zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov a vyhlášky MŽP SR č. 366/2015 Z. z. v znení vyhlášok č. 246/2017 a č. 321/2017 Z. z. priebežne a bez obmedzenia množstva a nakoľko dosiahne množstvo O odpadov viac ako 1 t je potrebné vzniknuté odpady zahrnúť do Ohlásenia o vzniku odpadu a nakladaní s ním v súlade s §3 citovanej vyhlášky. Za nakladanie s uvedenými odpadmi je zodpovedný ich pôvodca podľa § 77 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov.

Zdroje hluku a vibrácií

Stavba a jej prevádzka sa navrhuje tak, aby sa vníh vytvorili podmienky pre pracovné činnosti a aby odolávali škodlivému pôsobeniu vplyvu hluku a vibrácií. Stavba a jej prevádzka musí zabezpečovať, aby hluk a vibrácie pôsobiace na ľudí boli na takej úrovni, ktorá neohrozuje zdravie a je vyhovujúca pre pracovné prostredie, a to aj na susedných pozemkoch a stavbách. Najvyššie prípustné hodnoty hluku a vibrácií v stavbách ustanovuje osobitný predpis* – pozri ďalej.

Stavba sa musí navrhnuť a zhotoviť tak, aby svojimi vlastnosťami zabezpečovala v akusticky chránenej miestnosti ochranu proti:

- hluku šíriacemu sa vzduchom zvonkajšieho priestoru
- hluku šíriacemu sa vzduchom z iného uzavretého priestoru v budove
- nárazovému hluku
- hluku z technického a technologického vybavenia a zariadenia budovy
- nadmernému hluku v poli odrazených vln (dozvuk)

Stavba sa ďalej musí navrhnuť a zhotoviť tak, aby zabezpečovala ochranu okolia proti hluku zo zdrojov vnútri stavby alebo spojených so stavbou.

Hluková záťaž a negatívny vplyv znečistenia vyvolaný prašnosťou sa očakáva vplyvom nákladnej automobilovej dopravy a strojných zariadení v čase výstavby a to predovšetkým počas prísunu stavebného materiálu na stavbu. Túto záťaž možno považovať za dočasnú a štandardnú pri takomto druhu výstavby. Najvyššie prípustné ekvivalentné hodnoty hluku vo vonkajšom prostredí podľa Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z. budú dodržané. Navrhovaná činnosť nebude zdrojom vibrácií.

Hlučnosť vo fáze výstavby

Nákladné automobily	87-89 dB /A/
Buldozér	86-90 dB /A/
Zhustňovacie stroje zeminy a štrku	83-86 dB /A/
Vyrovnávače terénu	86-88 dB /A/
Bager	83-87 dB /A/
Nakladače zeminy	86-89 dB /A/

Hluk v pracovnom prostredí

Hluk v pracovnom prostredí bude riešený v súlade s vyhláškou č. 549/07 Z.z.

V prevádzkových jednotkách sa budú vykonávať činnosti, ktoré vo väčšine prípadov nebudú prekračovať limity hlučnosti stanovené legislatívou a nebudú mať negatívny účinok na zdravie pracovníkov.

Hluk vo vonkajšom prostredí

Vo vonkajšom prostredí nebudú inštalované technologické zariadenia, ktoré by boli zdrojom nadmerného hluku. Areál sa nachádza mimo obytnú zónu.

Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí

Kat.	Opis chráneného územia alebo Vonkajšieho priestoru	Časový interval	Pozemná a Vodná doprava $L_{Aeq,p}$	Hluk z iných zdrojov $L_{Aeq,p}$
IV	Územie bez obytnej funkcie a bez chránených vonkajších priestorov, výrobné zóny, priemyselné parky, areály závodov	Deň Večer Noc	70	70

Zdroje žiarenia

Navrhovaná činnosť nebude predstavovať riziko vzniku žiarenia.

Teplo, zápach a iné výstupy

Posudzovaná technológia nie je zdrojom žiarenia ani zápachu.

Tepelný prírastok v hale z pracovísk je zanedbateľný. Teplo bude odvádzané z haly jej bežným centrálnym vetraním. Exteriér haly zvýšenou teplotou nebude zásadným spôsobom ovplyvnený ani v letnom období, pretože teploty odvádzaného vzduchu nebudú vyššie, ako sú bežné v tomto klimatickom období. Odvádzané teplo neobsahuje žiadne zápachové zložky.

Vyvolané investície

V súvislosti s realizáciou navrhovanej zmeny nie sú známe žiadne vyvolané investície. Výstavba si nevyžiada žiadne preložky IS ani budovanie novej technickej infraštruktúry.

Pre lepšie hospodárenie a elimináciu možných strát na surovinách sa uvažuje s oplatením navrhovaných plôch. Tento spôsob je vyššie popísaný a jeho financovanie je zahrnuté v celkových predpokladaných investíciách.

Iné očakávané vplyvy

Nie sú.

Zdôvodnenie potreby zmeny činnosti v danej lokalite

Predložený projekt rieši dvojpodlažnú prístavbu zázemia obchodného centra a koncesii, jednopodlažnú prístavbu skladových priestorov, rozšírenie predajnej plochy a prístavbu nového zásobovacieho dvora pridaním nového príjmového miesta (vyrovnávajúci mostík so sekcionálnou bránou).

Pre prístavby sa navrhuje oceľová nosná konštrukcia s obvodovým výplňovým murivom. Nový prístrešok bude mať nové opláštenie s podpernými nerezovými stĺpmi. Spodná hrana prístrešku bude +5,00 m, atika sa zhoduje s atikou navrhovanej dvojpodlažnej prístavby, teda +8,000 m.

Realizáciu zmeny navrhovanej činnosti v danej lokalite podporujú:

- vyriešené majetkové vzťahy k územiu
- technicky bezproblémové riešenie posudzovanej zmeny a priame napojenie na vybudovanú sieť komunikácií, dobrá a ľahká dostupnosť
- minimálne vplyvy na životné prostredie v súvislosti s navrhovanou zmenou

Celkové náklady

Celkové náklady na realizáciu stavby v zmysle predkladanej zmeny nie je možné v tejto etape rozpracovanosti ostatných druhov dokumentácií presne určiť. Náklady budú závisieť od viacerých faktorov, hlavne od požiadaviek a možností investora, s prihliadnutím predovšetkým na materiálovo-technické riešenie predkladanej zmeny.

3. Prepojenie s ostatnými plánovanými a realizovanými činnosťami v dotknutom území a možné riziká havárií vzhľadom na použité látky a technológie

Realizácia navrhovanej zmeny v zmysle predkladaného oznámenia nebude nijako zasahovať ani obmedzovať ostatné činnosti v riešenom areáli, ani v širšom záujmovom území.

Navrhovateľovi nie sú známe žiadne plánované investície v dotknutom území, ktoré by sa vzájomne s navrhovanou zmenou mohli ovplyvňovať. Samotná navrhovaná zmena ani pri svojej výstavbe ani prevádzke samotnej, nebude sprevádzaná používaním látok škodlivých pre životné prostredie alebo pre zdravie človeka. Nejedná sa o technologickú činnosť, ktorá bola sprevádzaná výrobnými postupmi, pri ktorých by mohlo prísť k havarijným situáciám vplyvujúcim na jednotlivé zložky životného prostredia.

4. Druh požadovaného povolenia zmeny navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

Územné rozhodnutie a stavebné povolenie (zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku).

5. Vyjadrenie o vplyvoch zámeru presahujúcich štátne hranice

Navrhovaná zmena činnosti nemá cezhraničný vplyv v zmysle zákona 24/2006 Z. z..

6. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia

Horninové prostredie

Na geologickej stavbe záujmového územia sa podieľajú sedimenty neogénu a kvartéru, ktoré sú uložené vodorovne a nie sú tektonicky porušené.

Neogén je v záujmovom území zastúpený sedimentmi dáku (predstavujú ho pestré íly s vložkami jemnozrnných pieskov) a rumanu (predstavujú ho štrkopiesky a piesky s nepravidelnými a nesúvislými šošovkovitými polohami ílov nachádzajúcich sa v rôznych nadmorských výškach).

Kvartér je v záujmovom území budovaný sedimentmi prevažne fluviálneho pôvodu. Plošne menej zastúpené sú eolické a organogénne sedimenty. Fluviálne sedimenty tvoria štrky, štrkopiesky a piesky s polohami ílov, ktorých úložné pomery sú rovnaké ako v neogéne. Eolické sedimenty sú reprezentované sprašami, sprašovými hlinami a s časťami aj naviatymi pieskami. Organogénne sedimenty sú v záujmovom území reprezentované slatinnými rašelinami.

Kvartérny pokryv v záujmovom území tvorí ornica s podorničnými vrstvami, vložky rašeliny a ílové vrstvy. Priemerná hrúbka ornice a podorničných vrstiev je v priemere 0,60 až 0,75 m.

Rašelina zasahuje do záujmového v podobe zálivov na SZ a SV územia. Hrúbka rašeliny je v priemere 1 až 1,2 m, v centrálnych polohách depresii môže dosahovať až 2 - 3 m.

Vrchné vrstvy pokryvu, ktoré sú predmetom potrebných skrývok uzatvára ílová vrstva s priemernou hrúbkou 1,25 až 1,4 m.

Z hľadiska tektonických pomerov patrí záujmové územie k Šamorínskej kryhe, ktorú vymedzuje hamuliakovský a dobrohošťský zlom v generálnom smere SV - JZ. Kryha má klesajúcu tendenciu, čo spôsobuje narastanie hrúbky ložísk štrkopieskov od SV k JZ.

Geomorfologické pomery

Podľa geomorfologického členenia SR patrí územie Žitného ostrova do celku Podunajskej nížiny. Záujmové územie a jeho širšie okolie je súčasťou rovinatého morfologického stupňa Podunajskej roviny s málo členitým akumuláčnym typom reliéfu. Územie obsahuje depresie mŕtvych ramien a eleváciami agradačných valov. Širšie územie aj samotné záujmové územie bolo formované fluviálno - akumuláčnymi procesmi, najmä agradácia, spôsobená so stratou transportnej schopnosti rieky Dunaj po vyústení z Devínskej brány. Oblasť Dunajskej Stredy patrí do strednej časti Podunajskej roviny. Podunajská rovina predstavuje mladú štruktúrnu poriečnu rovinu vyvinutú v dôsledku tektonickej lability a ďalších faktorov pôsobiach aj v súčasnosti. Územie je celkovo charakterizované rovinným, fluviálnym akumuláčnym reliéfom agradovaných rovín a poriečnych nív.

Klimatická charakteristika

Podľa klimatického členenia Slovenska patrí záujmové územie do teplej oblasti (50 a viac teplých dní v roku s maximálnou teplotou 25° C a viac), podoblasti suchej, okrsku teplého suchého, s miernou zimou a dlhším slnečným svitom. Ide o nížinnú klímu, ktorá je charakterizovaná miernou inverziou teplôt.

Teplotné pomery

Podľa dlhodobých pozorovaní sa pohybuje priemerná ročná teplota sledovaného územia v rozmedzí od 9,0 – 10,5°C. Najchladnejším mesiacom je január a najteplejší je júl s teplotami od 19,5 – 20,5°C.

Teplota vzduchu má v tejto oblasti v posledných dvoch desaťročiach rastúci trend. Na nízke zimné teploty má vplyv okrem iného aj výskyt teplotných inverzií so sprievodným znakom, ktorým je výskyt hmiel. Počet dní s hmlou je priemerne 54 dní v roku. Bezmrázivé obdobie trvá v priemere 180 až 200 dní, počet letných dní býva zvyčajne 60 až 70.

Zrážky

Priemerný ročný úhrn zrážok dosahuje hodnoty 500 - 590 mm. Rozloženie zrážok v priebehu roka je nerovnomerné, najvyšší úhrn zrážky dosahujú v skorých letných mesiacoch, v rozmedzí mesiacov máj – júl (50 - 60 mm), čo výrazne ovplyvňuje najmä lokálna búrková činnosť. Najmenej výdatný úhrn zrážok je v zimnom období, v rozmedzí mesiacov január – február (30 - 40 mm). V zimnom období prevládajú snehové zrážky, maximum snehovej pokrývky dosahuje 25 cm.

Veternosť

V oblasti dotknutého územia prevláda severný a severovýchodný vietor. Orografické podmienky územia podmieňujú častú veternosť v danom území. Najsilnejšie vetry sa vyskytujú v zime a na jar. Priemerná rýchlosť vetra počas roka dosahuje 2,3 m/s.

Povrchové a podzemné vody

Povrchové vody

Hlavným prirodzeným tokom je Dunaj. Územie ohraničuje zo severnej strany Malý Dunaj. K ďalším prirodzeným tokom na území Žitného ostrova patrí tiež Klátovské rameno Malého Dunaja, ktoré svojou sústavou pravostranných prítokov odvádza časť podzemného odtoku zo Žitného ostrova. Do sústavy sa dostáva aj časť vody zo závlahového kanála HŽO II napájaného z Malého Dunaja pod Malinovom.

Podzemné vody

Podľa hydrogeologickej rajonizácie Slovenska patrí posudzované územie do hydrogeologického rajónu 052 Kvartér juhozápadnej časti Podunajskej roviny. Na území Žitného ostrova sa nachádzajú dva základne typy podzemných vôd a to podzemné vody s voľnou hladinou a artézske podzemné vody, ktoré sú viazané na rôzne zvodne. Najzavodnenejším a zároveň aj najvýznamnejším hydrogeologickým celkom Žitného ostrova je mohutný komplex dunajských štrkov. Výdatnosť vrtov dosahuje 100 l.s-1 a viac. Základným faktorom podmieňujúcim

akumuláciu podzemných vôd Žitného ostrova je formácia dunajských štrkov, ich hrúbka, granulometrické zloženie a podiel psamitickej / peletickej zložky. Hladina podzemných vôd v oblasti Žitného ostrova je voľná. V strednej a dolnej časti a oblasti odtoku hladina podzemnej vody vystupuje bližšie k povrchu. V hornej časti Žitného ostrova je hladina podzemnej vody 4 – 5 m pod úrovňou terénu. Vodohospodársky chránené územia Prevažná časť okresu Dunajská Streda patrí do chránenej oblasti prirodzenej akumulácie vôd Žitného ostrova vyhlásenej Nariadením vlády SSR č. 46/1978 Zb. Tvorí ju územie ohraničené riekou Dunaj, Chotárnym kanálom, Malým Dunajom, Suchým potokom a Čiernou vodou. Medzi vodohospodársky zraniteľné oblasti patria poľnohospodársky využívané pozemky. Za zraniteľnú oblasť možno označiť takmer celú oblasť juhozápadného Slovenska. CHVO z južnej strany je ohraničené kanálom Palkovičovo - Aszod, zo západu tokom Dunaja a z východu tokom Malého Dunaja resp. Čiernou vodou

Pôdy

Kvalita pôdneho fondu územia okresu Dunajská Streda je reprezentovaná najúrodnejšími pôdami. V okrese Dunajská Streda sú zastúpené pôdno-ekologické jednotky: černozem čiernicová, karbonátová varieta, v prevažnej miere na hlinitých, miestami štrko-piesčitých fluvialných sedimentoch, hlboké, bezskeletnaté, s dominantnou hlinitou zrnitosťou frakciou (191), černozem čiernicová, karbonátová varieta, na štrkopiesčitých fluvialných sedimentoch, slabo skeletnaté, stredne hlboké (291). Čiernica typická, karbonátová varieta, na hlinitých až štrko-piesčitých fluvialných sedimentoch, s dominantnou hlinitou frakciou (192) Čiernica typická, karbonátová varieta s dominantnou piesčitohlinitou frakciou, hlboké, bezskeletnaté (172) Čiernica černoziemná, karbonátová varieta, hlboká, bezskeletnatá, s dominantnou piesčitohlinitou až hlinitiesčitou frakciou (151), černozieme čiernicové, na karbonátových piesčitých fluvialných sedimentoch, hlboké, bez až slabo skeletnaté, s dominantnou hlinito-piesčitou zrnitosťou frakciou (156, 456) Z priestorového hľadiska najkvalitnejšie pôdy zaberajú územie celého okresu Dunajskej Stredy (ďalej DS), okrem podnivy Dunaja, Malého Dunaja, Čiližskej, Potônskej a Okoličnej mokrade. Humusový horizont je hrubý od 0,40 m do 0,60 m, obsah humusu je vysoký. Pôdy sú hlboké, bez skeletu. Zrnitosť sú stredne ťažké piesočnato-hlinité, hlinité až ťažké ilovito-hlinité. Pôdy sú odolné voči mechanickej degradácii, náchylnosť na chemickú degradáciu je nízka. Z hľadiska erózie patria pôdy v DS do kategórie s nepatrnou až slabou eróziou.

Biota

Fauna

Podľa zoogeografického členenia môžeme posudzované územie začleniť do eurosibírskej podoblasti, provincie listnatých lesov, podkarpatský úsek (Atlas krajiny SR, 2002). Zoogeografické členenie – limnický biocyklus začleňuje územie do euromediteránnej podoblasti, pontokaspickej provincie, severopontického úseku, podunajského okresu, stredoslovenskej časti. V posudzovanom území a v jeho užšom okolí sa nachádzajú tieto základné typy biotopov a na ne viazané zoocenózy: Polia a lúky - charakteristické druhy cicavcov polí a lúk sú napr. zajac poľný, syseľ obyčajný, chrček poľný. Bezstavovce sú početnejšie v rámci jedného druhu ale druhovo sú chudobnejšie. Zo škodcov sú zastúpené hrbáč obilný, háďatko repné, zdochlinár obyčajný. Na lúkach sú

dobré podmienky pre pavúky a motýle. V biotopoch ľudských sídiel prevažujú synantropné druhy a druhy so širokou ekologickou valenciou. Z vtákov sú to drozd čierny, vrabec domový, sýkorka bielolíca. Z cicavcov krtochyčajný, myš domová, potkan hnedý a jež obyčajný východoeurópsky. Lesy pahorkatín - z motýľosa vyskytujú napr. obaľovač dubový, mníška veľkohlavá, z chrobákov napríklad húseničiar hneďdrobčik čierny, z ulitníkov slimák červenkastý, vretienka lesklá. Z plazov je známy výskyt vzácných druhov ako je jašterica zelená a užovka stromová.

Flóra

Predmetne spadá rozlohou do Oblasti panónskej flóry, Obvodu eupanónskej xerothermnej flór Okresu Podunajská nížina. Oblasť panónskej flóry, Obvod eupanónskej xerothermnej flóry, zahŕňa nížinu a pahorkatiny južného Slovenska na ktoré sú viazané mnohé teplomilné druhy rastlín.

Lesy

Lesy sú sústredené mimo územia v blízkosti veľkých vodných tokov Dunaj a Malý Dunaj. Ide o zvyšky pôvodných lužných lesov.

Vodná a močiarna vegetácia

Rastliny viazané na vodné prostredie sú dôležitým komponentom ekosystému riek ako aj ekosystém vodou zaplavených štrkových jám. Rastliny viazané na vodné prostredie predstavujú bohatú genofundu druhov často zákonom chránených, zvyšujú druhovú diverzitu a stabilizujú vodný režim. Patria sem vodná vegetácia, litorálna vegetácia a močiarna vegetácia.

Biotopy a ich významnosť

V posudzovanom území v rámci okresu DS sa nachádza jedna chránená krajinná oblasť, 6 prírodných rezervácií, 5 chránených areálov, 1 prírodná pamiatka a 13 chránených stromov vyhlásených podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Spoločná rozloha chránených území je 127,62 km².

Chránené územia v riešenom území resp. v blízkosti CHKO Dunajské luhy. Výmera Chránenej krajinné oblasti Dunajské luhy je 12 284,4609 ha. V CHKO platí 2. stupeň ochrany.

Chránená krajinná oblasť sa rozprestiera na Podunajskej nížine v geomorfologickom celku Podunajská rovina, vedľa slovenského a slovensko – maďarského úseku Dunaja od Bratislavy až po Veľkolélsky ostrov v okrese Komárno. Pozostáva z piatich samostatných častí. Jedinečné územie Dunajské luhy sa nachádza na arecentnom agradačnom vale Dunaja. Tento systém agradačných valov a akumulčných depresii s hustou sieťou riečnych ramien s prevahou sedimentačnej akumulácie patrí k najväčším vnútrozemským riečnym deltám v Európe.

Chránený areál Park v Gabčíkove - výmera 27,5 ha s vyhláseným 4. stupeň ochrany. Chránené územie európskeho významu SKUEV 0090 Dunajské luhy – časť Biotopy s predmetom ochrany:

Na dotknutom území sa v dôsledku jeho intenzívneho poľnohospodárskeho využívania ako aj urbanizačného tlaku nezachovali pôvodné biotopy. V širšom zázemí dotknutého územia sú za najvýznamnejšie považované biotopy lužných lesov na ľavom brehu Dunaja a lužné lesy v okolí Malého Dunaja.

V záujmovom území sa nachádzajú väčšinou málo významné typy biotopov – biotopy veľkoblokových polí, sádov a viníc, trávnatých neúžitkov, odkryvov a depónií substrátu a komunikácií.

Prevažujúcu skupinu tvoria biotopy veľkoblokových polí, viníc a sádov, ktoré pre živočíchov majú minimálny význam.

Biotopy trávnatých plôch sú významné ako potravný biotop.

Biotopy priemyselných a poľnohospodárskych podnikov, dopravné línie a plochy, vegetáciu tých týchto plôch tvorí väčšinou zruderalizovaná trávobylinná vegetácia, v lepšom prípade udržiavané trávniky s výsadbami drevín.

Biotop lužných lesov a brehových porastov, plocha lužných lesov sa redukovala len na porasty okolo mŕtvych ramien a v inundačnej zóne Dunaja.

Biotopy riek sú charakteristické pre širšie zázemie dotknutého územia. Rieka Dunaj a Malý Dunaj je významným migračným koridorom živočíchov.

Biotopy vodných plôch sú významné predovšetkým z hľadiska výskytu rizikových a chránených druhov obojživelníkov.

Ohrozenosť voľne žijúcich rastlín a rastlinných spoločenstiev má mnoho príčin, najdôležitejším faktorom však je ničenie prirodzeného prostredia.

V posledných rokoch k takýmto faktorom pristupuje aj výskyt a šírenie invázných druhov, t. j. nepôvodných druhov rastlín, ktoré hromadne prenikajú do prostredia, kde pôvodne nežili, pričom ohrozujú, vytláčajú pôvodné druhy rastlín.

Živočíchy tvoria nezastupiteľnú zložku všetkých typov spoločenstiev biosféry. Čím väčšia je druhová rozmanitosť, tým sa vytvárajú lepšie podmienky pre ďalší rozvoj územia.

Druhová ochrana je zabezpečovaná v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, ako aj v zmysle iných právnych noriem SR dotýkajúcich sa ochrany prírodných zložiek ratifikovaných medzinárodných dohovorov (CITES, Bonn, Bern, Ramsar). Rozšírenie živočíchov v krajine je podmienené ich nárokmi na potravu a vhodné životné prostredie.

Migračnými koridormi v širšom okolí navrhovaného zámeru sú líniové drevinné porasty, ktoré môžu zabezpečiť šírenie najmä mobilných živočíchov, ktorými sú predovšetkým vtáky. Týmto cestami sa môžu šíriť z väčších zdrojov mnohé druhy na vhodné, aj keď plošne menšie biotopy. Okrem vtákov môžu tieto koridory využívať aj obojživelníky, plazy, cicavce, ale aj niektoré druhy hmyzu.

NATURA 2000

NATURA 2000 je názov sústavy chránených území členských štátov EÚ, ktorej cieľom je zachovať prírodné dedičstvo významné pre EÚ ako celok a nie len pre príslušný členský štát. Táto sústava chránených území má zabezpečovať ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov EÚ a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii.

Z právneho hľadiska ide o proces implementácie dvoch smerníc, ktoré tvoria základ legislatívy EÚ v oblasti ochrany prírody:

1. Smernica Rady č. 79/409/EHS z 2. apríla 1979 o ochrane voľne žijúcich vtákov (smernica o vtákoch)

2. Smernica Rady č. 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín (Smernica o biotopoch).

Sústavu NATURA 2000 tvoria 2 typy území:

- osobitne chránené územia – vyhlasované na základe smernice o vtákoch – v národnej legislatíve: chránené vtáacie územia,

- osobitné územia ochrany vyhlasované na základe smernice o biotopoch – v národnej legislatíve : územia európskeho významu – pred vyhlásením, po vyhlásení je územie zaradené v príslušnej národnej kategórii chránených území. Vstupom do Európskej únie Slovensko prijalo európsky systém ochrany prírody, čím došlo k radikálnej zmene oproti doterajšej koncepcii ochrany prírody, kde sa zdôrazňovala ochrana území.

Územie Žitného ostrova je v porovnaní s pôvodným stavom úplne zmenené, zastúpenie pôvodných prvkov je minimálne.

Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Dunajská Streda vymedzil jednotlivé prvky ÚSES na regionálnej úrovni. Podľa tohto dokumentu sú v širšom záujmovom území nachádzajú prvky:

Podľa analýz a interpretácii geofondovej významnosti územie boli identifikované najvýznamnejšie plochy s nadnárodným významom, ktoré zároveň predstavujú biocentrá nadregionálneho významu a plochy s regionálnym významom ako biocentrá regionálneho významu. Poslednú skupinu tvoria genofondové plochy síve s výskytom významnejších druhov, ale s narušenými prírodnými podmienkami, čo sa prejavuje v absencii viacerých druhov citlivých na ľudský zásah. Podobne boli vyčlenené aj biokoridory nadregionálneho a regionálneho významu. V rámci Regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Dunajská Streda a jeho doplnkoch (Izakovičová a kol., 1994, Barančok, 1996) boli na sledovanom území vyčlenené nasledovné prvky ÚSES:

Regionálne biocentrum Potônska mokrad' (Blahová) - regionálne biocentrum s dvoma jadrami, ktoré tvoria genofondové plochy Blahová - Hanské pasienky a Mokré pastviny - Hornopastiersky pahorok s Veľkoblahovskými rybníkmi. V centre Potônskej mokrade v katastrálnych územiach Benkova Potôň, Čechínska Potôň, Michal na Ostrove, Orechová Potôň a Veľké Blahovo sa nachádzajú zachovalé fragmenty pôvodných lúk a slatinných spoločenstiev, ktoré sú cennými genofondovými lokalitami flóry a zároveň sú tu významné genofondové lokality fauny viazané na vodné a mokradňové biotopy a trávne porasty, zároveň zahŕňa areál rozšírenia dropa veľkého.

Regionálne biocentrum Malý Dunaj (obec Horné Mýto) - regionálne biocentrum s viacerými jadrami, ktoré tvoria genofondovo významné lokality lužných lesov Malého Dunaja. Biocentrum tvorí úsek toku Malého Dunaja od Jahodnej po východnú hranicu okresu Dunajská Streda.

Regionálne biocentrum Ohradský a Belský kanál (Hroboňovo) - regionálne biocentrum s jadrom, ktoré tvoria genofondovo významné plochy botanické a zoologického významu v okolí Ohradského a Belského kanálu v k.ú. Ohrady, Dolný Bar, Trhové Mýto, Topoľníky a Hroboňovo. Výskyt vzácnych druhov rastlín a živočíchov na pomerne málo pozmenených, alebo čiastočne rekultivovaných lokalitách.

Regionálne biocentrum Dunaj - lesy (Šuľany, Bodíky, Baka) - regionálne biocentrum s dvoma jadrami, ktoré tvoria viaceré genofondovo významné lokality lužných lesov a vodnej a mokradnej vegetácie a niekoľkými genofondovo významnými lokalitami výskytu vzácnych a ohrozených druhov živočíchov. Súčasť CHKO Dunajské luhy. Biocentrum predstavuje úsek toku Dunaja so systémom ramien od Vojky nad Dunajom po Gabčíkovo.

Regionálne biocentrum Bohel'ovské rybníky a okolie

Lokálne biocentrá - Park v Rohovciach, Marcelovské Dížiny - Michal na Ostrove, Jazierko pri Hornom Bare, Trstená na Ostrove, Park v Kraľovičových Kračanoch, Jurovský les.

Nadregionálny biokoridor Tok rieky Dunaj s jeho okolím (uvádzaný aj ako biokoridor provincionálneho významu Dunaj) - zahŕňa vodný tok Dunaja s príľahlými mokraďovými spoločenstvami a komplexami lužných lesov vrbovo-topoľových a lužných lesov nížinných. Nadregionálny biokoridor spája významné lokality - biocentrá Dunaja a jeho širšieho okolia a je tvorený je lužnými lesmi a ostatnými významnými lokalitami medzihrádzového priestoru Dunaja.

Nadregionálny biokoridor Malý Dunaj - biokoridor vedený pozdĺž toku Malého Dunaja v strednej časti s dvoma alternatívami okolo vlastného toku Malého Dunaja alebo okolo Klátovského ramena. Tvorený je lužnými lesmi, líniovými brehovými porastami, významnými genofondovými lokalitami flóry a fauny. Predstavuje systém meandrov so zachovalými spoločenstvami lužných lesov a zaplavovanými lúčnymi porastami.

Nadregionálny biokoridor Chotárny kanál - Čiližský potok (Malý Dunaj - Dunaj) - biokoridor spájajúci biokoridor Dunaja s biokoridorom Malého Dunaja pozdĺž Chotárneho kanála a Čiližského potoka. Tvorí ho prevažne líniová vegetácia pozdĺž spomenutých vodných tokov v okolí ktorých sa vyskytuje viacero genofondovo významných lokalít flóry a fauny.

Regionálny biokoridor Blahovské - Belský kanál - regionálny biokoridor spája regionálne biocentrum Potônska mokraď (Blahová) s biocentrom Ohradského a Belského kanálu (Hroboňovo) a s ďalšími lokalitami Potônskej a Okoličnianskej mokrade podobného charakteru, tvorený je prevažne líniovou vegetáciou okolo väčších kanálov a zachovalými zbytkami trávnej vegetácie

Regionálny biokoridor Biokoridory Čiližskej mokrade - regionálny biokoridor tvorený viacerými nesúvislými koridormi, ktoré spájajú významnejšie lokality v danej oblasti a mali by mať prepojenie na Dunaj, resp. na ďalšie biocentrá a biokoridory. Preto návrh uvažuje s viacerými jeho alternatívami Bohelovské rybníky - kanál Dobrohošť-Kračany, Bohelovské rybníky - kanál Jurová-Čalovo - kanál Gabčíkovo-Topoľníky - Dunaj a Čiližský potok - kanál Vranie-Kotliba (Dunaj). Tvorí ho prevažne líniová vegetácia pozdĺž vodných tokov a kanálov, menej trávne porasty.

Ďalšie regionálne biokoridory: Klátovský kanál (Starý Klátovský kanál) - Ohrady, Vieska - Jastrabie Kračany - Mliečanský kanál, Kanál Dobrohošť-Kračany - Bohelovský kanál, Kanál Gabčíkovo-Topoľníky, Kanál Jurová-Šarkan, úseky nadväzujúce na nadregionálny biokoridor Chotárny kanál - Čiližský potok.

Lokálne biokoridy - vzhľadom na charakter územia možno v okrese vyčleniť špeciálnu skupinu potenciálnych, lokálnych biokoridorov - vyschnuté, nefunkčné kanály, ktoré by bolo vhodné ponechať na sukcesný vývoj.

V súčasnej krajine sa vo väzbe na prvky RÚSES nachádza rad kolíznych bodov a stresových faktorov, akými sú napr.:

- jadro stresových faktorov Dunajská streda,
- cesty s vysokou a strednou intenzitou dopravy,
- znečistené podzemné vody,
- poľnohospodárska pôda so závlahami a s pravidelným sezónnym pohybom techniky a ľudí,
- železničná trať,
- a ďalšie, ktoré negatívne ovplyvňujú potenciálne funkcie prvkov ÚSES.

Ochrana prírody a krajiny

Rôznorodé abiotické podmienky, veľká horizontálna a vertikálna členitosť územia vytvorili v území podmienky pre pestré spoločenstvá fauny a flóry, z ktorých mnohé

sú chránené, vzácné alebo ohrozené. Neživá príroda vytvorila zase zaujímavé útvary poskytujúce špecifické biotopy faunistickej a floristickej zložke.

Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov legislatívnou formou zabezpečuje zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života na zemi, vytvorenie podmienok trvalé udržanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a udržanie ekologickej stability. Vymedzuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín.

Priamo záujmové územie nezasahuje do chránených území, platí v ňom podľa horeuvedeného zákona prvý stupeň ochrany.

V širšom okolí sa nachádzajú nasledovné chránené územia:

Národná prírodná rezervácia Klátovské rameno

V srdci poľnohospodárstvom zaťaženého Žitného ostrova sa na ploche 306 ha rozprestiera NPR Klátovské rameno. Začína sa pri orechovej Potôni a tiahne sa cez Dunajský Klátov, Horné Mýto, Trhovú Hradskú po Topoľníky, kde sa vlieva do Malého Dunaja.

Samotné Klátovské rameno je pravostranným prítokom Malého Dunaja, dnes tvoria väčšinu vôd Klátovského ramena priesakové vody z výverov v dne koryta, hlavne v hornej časti toku, vďaka čomu sa vyznačuje vysokým stupňom čistoty. Na hornom úseku nemá Klátovské rameno súvislú hladinu- je tvorené len jazierkami s bohatým brehovým porastom. Svoju charakteristickú podobu získava až pri osade Čóťfa. Hĺbka vody v ramene sa pohybuje od niekoľkých centimetrov až do 5 metrov. Takmer po celej dĺžke lemujú rameno brehové porasty drevín. Šírka porastu závisí od vzdialenosti ochranných hrádzi od brehov ramena, no väčšinou ide len o úzky pás krovín a stromov. Najrozsiahlejšie porasty so zastúpením pôvodných druhov drevín sa nachádzajú v strednom úseku ramena medzi Dunajským Klátovom a Topoľníkmi. Tu sa na niekoľkých miestach nachádza prirodzený vrbovo-topoľový lužný les s bohatým podrastom bylín a krov. Hlavnými drevinami sú topoľ čierny, topoľ biely, vrba krehká, vrba biela, jaseň štíhly a jelša lepkavá. Bohato zastúpené sú tiež kroviny, hlavne hlohy, plamienok plotný, svíb krvavý, bršlen európsky a brečtan popínavý.

V lokalite je bohato zastúpené vodné rastlinstvo, a to i chránené druhy, ako napríklad truskavec obyčajný, lekno biele alebo leknica žltá, ktorých listy miestami vytvárajú na hladine ramena súvislé plochy s rozlohou až niekoľko stoviek metrov štvorcových. Veľké zárasty vytvára aj vodomor kanadský a stolístok praslenatý. Z pobrežných druhov bylín je najviac rozšírená pálka širokolistá.

Na Klátovskom ramene bol zaznamenaný výskyt približne 80 druhov vtákov, z ktorých takmer 70 tam aj hniezdi. Najpočetnejšiu skupinu tvoria lesné druhy, menej zastúpené je vodné vtáctvo. Spomedzi najľahšie identifikovateľných druhov je labuť veľká, volavka popolavá, menej nápadná lyska čierna či bocian biely, ktorého možno často vidieť loviť na okolitých poliach. Zo vzácnejších druhov sa tu vyskytuje bučiačik močiarny, včelár lesný, rybárik obyčajný a penica jarabá.

Klátovské rameno je biotopom ohrozených druhov, vodných mäkkýšov a iných skupín vodných a pri vode žijúcich bezstavovcov. Výskumom tu bolo zistených 102 druhov chrobákov, z ktorých druhov rodu Dorytomus bol opísaný ako nový, na svete doposiaľ neznámy druh. V dreve starých stromov na brehoch ramena sa vyvíjajú viaceré ohrozené druhy, napr. pižmavec hnedý. Svetoznáma výskumná skupina kapitána Jacquesa Cousteaua tu počas svojich výskumov objavila ojedinelý druh sladkovodnej hubky.

Z vodných živočíchov sú v ramene zastúpené ryby, najmä štika severná, všetky tri druhy našich jalcov, ostriež riečny, karas obyčajný, plotica obyčajná a mieň obyčajný. Zo žiab sú vo vodách ramena najnápadnejšie skokany – skokan rapotavý a hybrid skokan zelený.

Zdravotný stav obyvateľstva

Zdravotný stav obyvateľstva je výsledkom pôsobenia viacerých faktorov: ekonomickej a sociálnej situácie, výživových návykov, životného štýlu, úrovne zdravotníckej starostlivosti a v neposlednom rade aj kvality životného prostredia.

Nekoordinovaná a nesystémová exploatacia prírodných zdrojov, znečisťovanie ovzdušia, povrchových a podzemných vôd a pôdy a tiež dopravná záťaž so všetkými negatívnymi dôsledkami spôsobujú prenikanie cudzorodých látok do prostredia a tým aj do potravinového reťazca, ktorý končí u človeka. K zhoršovaniu životného prostredia prispieva aj neorganizované hromadenie priemyselných a komunálnych odpadov i celková zastaralosť technológií a infraštruktúry. Odlesňovanie, sceľovanie pozemkov a odvodnenie krajiny podmienili celkové narušenie funkčnosti a štruktúry krajiny s nepriaznivým dopadom na genofond a biodiverzitu. Toto všetko ovplyvňuje v konečnom dôsledku najmä vek a zdravotný stav ľudskej populácie.

K základným charakteristikám zdravotného stavu obyvateľstva, odrážajúcich ekonomické, kultúrne, životné a pracovné podmienky patrí aj úmrtnosť. Výška ukazovateľov celkovej úmrtnosti závisí však nielen od uvedených podmienok, ale ju bezprostredne ovplyvňuje aj veková štruktúra obyvateľstva.

Základným ukazovateľom úrovne životných podmienok obyvateľstva a úmrtnostných pomerov je stredná dĺžka života pri narodení. Medzi ďalšie ukazovatele zaradzujeme celkovú úmrtnosť, dojčenskú a novorodeneckú úmrtnosť, štruktúru príčin smrti a ďalšie.

Pôrodnosť a úmrtnosť sú dva hlavné demografické procesy, ktoré významne ovplyvňujú populačný vývoj. Z publikácie „Vývoj obyvateľstva v Trnavskom kraji - 2010“ vypracovanej Štatistickým úradom SR – pracovisko ŠU SR Trnava za obdobie 2001-2010, vyplývajú nasledovné informácie o vybraných demografických charakteristikách Trnavského kraja:

V roku 2010 sa narodilo 5 574 živých detí, v tom 2 830 chlapcov a 2 744 dievčat, čo bolo najviac živonarodených detí za hodnotené obdobie. Medziročne sa narodilo o 25 živých detí viac, pričom sa narodilo o 85 dievčat viac a o 60 chlapcov menej ako v roku 2009. V rokoch 1996 - 2010 sa rodilo viac chlapcov ako dievčat. Podiel chlapcov v roku 2010 predstavoval 50,8 %, oproti predchádzajúcemu roku klesol o 1,3 percentuálneho bodu. Počet narodených chlapcov na 1 000 narodených dievčat mal kolísavé hodnoty (od 1 003 v roku 2007 do 1 117 v roku 2000). Negatívny vývoj bol v mŕtvorodenosti. Mŕtvorodené deti tvorili 0,3 % zo všetkých narodených. V roku 2010 bolo 19 mŕtvorodených detí, medziročne o 5 viac. Na 1 000 narodených detí spolu pripadli 3 mŕtvorodené deti, medziročne takmer o 1 viac. V roku 2010 bolo ukončených potratom 1 904 tehotenstiev, medziročne o 50 menej a oproti roku 2001 o 339 menej. Na medziročnom znížení potratov sa priamo podieľalo zníženie umelých potratov (o 48 menej), spontánne potraty sa znížili o 2. Umelé potraty zaznamenávali v početnosti klesajúci trend (okrem roku 2008), oproti roku 2001 ich bolo o 500 menej. Maximum potratov bolo v roku 2001 (2 243) a najmenej v roku 2006 (1 861). Z hľadiska štruktúry podľa druhu potratu v

detailnejšom členení tvorili v roku 2010 UPT 54,1 %, spontánne potraty 28,4 %, iné 15,5 % a mimomaternicové tehotenstvá 2 %.

Vývoj ďalších charakteristík potratovosti bol v roku 2010 pozitívny, hrubá miera potratovosti medziročne klesla o 0,1 a oproti roku 2001 o 0,7 bodu. Hrubá miera umelej potratovosti sa znížila z 3,4 ‰ v roku 2001 na 2,4 ‰ v roku 2010, čo bola zatiaľ najnižšia hodnota za sledované obdobie. V sledovanom období 2001 - 2010 sa znížil aj index potratovosti, takže v roku 2010 na 100 narodených pripadlo 34 potratov. Podľa indexu umelej potratovosti pripadlo na 100 narodených 24 UPT.

V sledovanom období bol počet úmrtí v Trnavskom kraji v intervale 5,4 - 5,6 tisíc osôb ročne. V roku 2007 bolo zomretých najviac (5 635) a v roku 2003 najmenej (5 425).

Z hľadiska pohlavia bola pre Trnavský kraj charakteristická mužská nadúmrtnosť. V roku 2010 predstavovali zomretí muži 52,4 % a ženy 47,6 % všetkých zomretých. Na 1 000 zomretých žien tak pripadlo 1 101 zomretých mužov. Dôsledkom tohto javu bol dlhodobo vyšší počet žien v populácii kraja.

V úmrtnosti podľa pohlavia boli veľké nerovnomernosti predovšetkým v produktívnom veku a osobitne v jeho mladších vekových skupinách. Extrémom v roku 2010 bola veková skupina 15 - 24 ročných. Muži v nej tvorili 90 % všetkých zomretých tejto skupiny. K zmene vzájomného pomeru medzi mužmi a ženami v neprospech žien dochádzalo okolo 75-teho roku života.

Osobitnú pozornosť venuje štatistika úmrtnosti podľa príčin smrti. V Trnavskom kraji zomrelo v roku 2010 na ochorenie obehovej sústavy 2 862 osôb. Podľa pohlavia pripadlo na túto skupinu príčin smrti 44,2 % zo všetkých zomretých mužov a 58,6 % zo všetkých zomretých žien. Pri tomto type ochorení vystupovali do popredia ako najzávažnejšie druhy ochorení ischemické choroby srdca a cievne ochorenia mozgu.

Druhou najčastejšou príčinou úmrtia obyvateľov Trnavského kraja boli nádory. V roku 2010 zomrelo na nádorové ochorenia 1 356 obyvateľov. Oproti roku 2001 možno pozorovať mierne vzostupný trend. Najvyššiu úmrtnosť sme zaznamenali pri nádorových ochoreniach dýchacích orgánov a orgánov tráviacej sústavy. V mužskej časti populácie bola vysoká úmrtnosť i na nádorové ochorenia prostaty, u žien bol stále najzávažnejším problémom nádor prsníka. Významný podiel na úmrtnosti mužskej populácie mali aj vonkajšie príčiny, na následky ktorých v roku 2010 zomrelo 245 mužov (8,3 % zo všetkých úmrtí mužov). K hlavným faktorom úmrtnosti v tejto kategórii patrili dopravné nehody, náhodné poranenia a úmyselné sebapoškodenie. U žien sa vonkajšie príčiny podieľali na úmrtnosti výrazne nižšie, 2,3 % zo všetkých úmrtí žien.

Ochoreniami dýchacej sústavy bolo zapríčinených 400 úmrtí. V roku 2010 tvorili úmrtia na ochorenia dýchacích orgánov 7,8 % u mužov a 6,4 % u žien. Oproti roku 2001 došlo k ich väčšiemu nárastu.

Úmrtnosť na ochorenia tráviacej sústavy dosiahla 316 prípadov. V roku 2010 zomrelo na toto ochorenie 202 mužov (6,9 % zo všetkých úmrtí mužov) a 114 žien (4,3 % zo všetkých úmrtí žien.). Aj u týchto chorôb došlo oproti roku 2001 k miernemu nárastu úmrtí.

IV. VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE OBYVATEĽSTVA VRÁTANE KUMULATÍVNYCH A SYNERGICKÝCH VPLYVOV

Vplyv navrhovanej zmeny na ovzdušie

Pri montážnych prácach dôjde iba minimálne k dočasnému zvýšeniu prašnosti spôsobeného výstavbou objektov. Nárast objemu výfukových splodín v ovzduší areálu a na trase prístupových ciest sa z dôvodu uvedenej zmeny nepredpokladá. Vplyv na ovzdušie a klímu počas realizácie navrhovanej zmeny nezhorší kvalitu ovzdušia, bude krátkodobý a zanedbateľný.

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nedôjde k zmene koncentrácie imisných limitných hodnôt a prevádzka bude rovnako spĺňať požiadavky a podmienky, ktoré sú ustanovené platnými právnymi predpismi na ochranu ovzdušia. Vzhľadom na vyššie uvedené hodnotíme vplyv zmeny navrhovanej činnosti na ovzdušie v porovnaní so súčasným stavom ako aj kumulatívne ako bez vplyvu.

Vplyv navrhovanej zmeny na vodu

Záujmové územie patrí do Chránenej vodohospodárskej oblasti (CHVO) – Žitný ostrov, ktorá svojimi prírodnými podmienkami tvorí významnú prirodzenú akumuláciu podzemných a povrchových vôd, je vyhlásená Nariadením vlády č. 46/1978 Zb. za chránenú vodohospodársku oblasť prirodzenej akumulácie vôd. Je ohraničené riekou Dunaj, kanálom Palkovičovo – Aszód, Malým Dunajom, Suchým potokom a Čiernou vodou. V chránenej vodohospodárskej oblasti musia byť výrobné záujmy, dopravné záujmy a iné záujmy zosúladené s požiadavkami všestrannej ochrany povrchových a podzemných vôd a ochrany podmienok ich tvorby, výskytu, prirodzenej akumulácie vôd a obnovy ich zásob. Vzhľadom na uvedenú existenciu chránenej vodohospodárskej oblasti je nutné venovať zvýšenú pozornosť ochrane podzemných vôd pred znečistením.

Podľa zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách podzemné vody sú prednostne určené na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou a na účely, na ktoré je použitie pitnej vody ustanovené osobitným predpisom. Iné použitie podzemných vôd je možné iba pri zachovaní ich prednostného určenia.

Podľa vodného zákona medzi environmentálne ciele pre útvary podzemných vôd patrí dosiahnutie dobrého stavu podzemných vôd opatreniami, ktoré zabezpečia ich ochranu, zlepšovanie a obnovovanie stavu útvarov podzemných vôd. Taktiež je nevyhnutné zabrániť vnikaniu znečisťujúcich látok do podzemných vôd alebo jeho obmedzovanie tak, aby nedošlo k zhoršovaniu stavu útvarov podzemných vôd. Je tiež potrebné dosiahnutie postupného znižovania znečistenia podzemných vôd opatreniami, ktoré zabránia trvalému vzostupnému trendu koncentracii znečisťujúcich látok v podzemných vodách v dôsledku ľudskej činnosti.

Znečistenie podzemných vôd môže byť do určitej miery spôsobené únikmi ropných produktov z pohonných hmôt mechanizmami alebo prienikom zrážkových vôd. Významnejšie riziko negatívneho vplyvu predstavujú len mimoriadne havarijné situácie.

Posudzovanou činnosťou, ani jej predkladanou zmenou nedochádza a nebude dochádzať k znečisťovaniu vôd.

Vplyv navrhovanej zmeny na horninové prostredie

Výstavba ani prevádzka neovplyvní hydrologické a hydrogeologické pomery priamo dotknutého areálu ani dotknutého územia, nebude mať vplyv na kvalitatívno-kvantitatívne pomery povrchových a podzemných vôd.

Potenciálnym zdrojom znečistenia podzemných vôd môžu byť obdobné havarijné situácie- vplyvy majú iba povahu možných rizík.

Vplyvy na kvalitu povrchových a podzemných vôd súvisia predovšetkým s produkciou odpadových vôd, zmenou navrhovanej činnosti nepríde k zvýšeniu produkcie splaškových odpadových vôd oproti súčasnému stavu.

Vplyv navrhovanej zmeny na poľnohospodársku výrobu

Posudzovanou činnosťou, ani jej predkladanou zmenou nepredpokladáme, v súvislosti s prevládajúcimi smermi vetrov v súčinnosti s produkciou znečisťujúcich látok, ktoré boli vyššie popísané žiadne vplyvy na produkciu pestovaných plodín. V záujmovom území nepredpokladáme zníženie úrodnosti poľnohospodárskych využívaných plôch, Rovnako nepredpokladáme ani zníženia hektárových výnosov a ani zníženie celkovej úrody v jednotlivých rokoch.

Prípadné nižšia produkcia v porovnaní s ostatnými územiami Slovenska môže byť spôsobené inými vplyvmi (kvalita pôdy, počasie, vlaha, nevhodné plodiny atď.).

Vplyvy navrhovanej zmeny na biotu, chránené územia

Navrhovaná zmena bude situovaná na pozemkoch, na ktorých sa nenachádzajú žiadne cenné rastlinné, či živočíšne spoločenstvá. Do priamo dotknutého územia ani jeho okolia priamo dotknutého výstavbou a realizáciou zmeny nezasahujú žiadne chránené územia, prvky územného systému ekologickej stability a nevyskytujú sa tu biotopy národného, či európskeho významu.

Realizáciou sa nepredpokladá negatívny dopad na uvedené prvky a nezmenia sa ani migračné trasy živočíchov.

Vplyv navrhovanej zmeny na obyvateľstvo

Zemné práce, doprava materiálu a stavebné práce budú dočasne- počas obdobia výstavby negatívne ovplyvňovať okolie priamo dotknutého areálu emisiami, hlukom a prašnosťou. Miera prašnosti bude závisieť na okamžitých poveternostných pomeroch – rýchlosti vetra a smere vetra.

Vzhľadom nato, že sa jedná o nenáročnú stavbu s relatívne krátkym trvaním výstavby budú tieto nepravidelné a krátkodobé vplyvy minimálne, s rôznou mierou intenzity a je ich možné zmierniť vhodnými organizačnými opatreniami.

Ďalším vplyvom, ktorý môže vplývať na zdravotný stav okolitého obyvateľstva je znečisťovanie ovzdušia emisiami znečisťujúcich látok z mobilných (automobilová doprava na/z parkoviska) a stacionárnych (plynová kotolňa) zdrojov znečisťovania ovzdušia. Napriek zníženému počtu parkovacích státí pred predajňou po realizácii zmeny navrhovanej činnosti nepredpokladáme zníženie dopravnej intenzity spojenej s dopravnou obsluhou územia zákazníkmi a zásobovaním, čo znamená, že zmena navrhovanej činnosti nebude mať vplyv na množstvo emisií z dopravy.

Zmena navrhovanej činnosti vytvorí podmienky na obohatenie sortimentu existujúceho centra občianskej vybavenosti a zvýši komfort nakupujúcich, čo je dlhodobý priaznivý vplyv na obyvateľstvo.

Zmenou navrhovanej činnosti počas prevádzky sa nemení súčasný počet zamestnancov, ale počas výstavby je krátkodobým pozitívnym vplyvom vytvorenie pracovných miest v stavebníctve.

Vplyv navrhovanej zmeny na dopravu

Nakoľko zmena navrhovanej činnosti bude využívať existujúcu sieť prístupových komunikácií a jestvujúcu plochu statickej dopravy, zásah do dopravnej štruktúry riešeného územia sa neprejaví. Navrhovanou zmenou činnosti príde k zabratiu 51 odstavných státí na parcelách vo vlastníctve navrhovateľa zmeny činnosti, počet novonavrhovaných parkovacích miest bude 20 čím príde k zníženiu celkového počtu parkovacích stojísk na 125. Napriek uvedenému novonavrhovaný počet parkovacích stojísk vyhovuje požiadavkám statickej dopravy podľa STN 73 6110/Z2. Napriek uvedenému zníženému počtu parkovacích stojísk predpokladáme, že intenzita osobnej dopravy zostane oproti jestvujúcemu stavu na rovnakej úrovni.

Vplyv navrhovanej zmeny na inžinierske siete

Realizáciou navrhovanej zmeny činnosti nepríde k zmene celkovej ročnej spotreby vody, k zvýšeniu produkcie splaškových odpadových vôd, ročná spotreba plynu sa zvýši a príde aj k miernemu navýšeniu ročnej spotreby elektrickej energie.

Vplyvy na kultúru a pamiatky

V území sa nenachádzajú žiadne kultúrne a historické pamiatky, paleontologické náleziská, či významné geologické lokality, ktoré by mohli byť ovplyvnené zmenou navrhovanej činnosti. Rovnako nepredpokladáme ani vplyvy na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy.

Hodnotenie zdravotných rizík

Výstavba a prevádzka zmeny navrhovanej činnosti neovplyvní negatívne dodržiavanie predpisov v oblasti požiarnej ochrany, BOZP a hygieny práce, nepríde k ovplyvneniu bývajúceho alebo pracujúceho obyvateľstva nad zákonne prípustnú mieru resp. nad mieru povolenú vydaným stavebným povolením a nebude predstavovať riziko z hľadiska poškodenia zdravia obyvateľstva.

V. VŠEOBECNE ZROZUMITELNÉ ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE

PŮVODNE POSUDZOVANÝ STAV

Jedna sa o zmenu navrhovanej činnosti, ktorá bola v roku 2013 posudzovaná. Pre navrhovanú činnosť „Obchodná galéria a hypermarket ARDIS“ bolo vykonané zisťovacie konanie v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov v znení neskorších predpisov a vydané rozhodnutie číslo: OU-DS-OSZP-2013/00361-012 zo dňa 04. 12. 2013, že sa činnosť nebude posudzovať.

V rámci oznámenia 1. zmeny navrhovanej činnosti v roku 2018 bolo vydané rozhodnutie v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. OU-DS-OSZP/2018/020355, že zmena navrhovanej činnosti „OC Kaufland Šamorín – Prístavba a úprava vnútorných priestorov“ nebude sa ďalej posudzovať. Predložená zmena riešila dvojpodlažnú prístavbu zázemia obchodného centra a koncesií, jednopodlažnú prístavbu skladových priestorov, rozšírenie predajnej plochy a prístavbu nového zásobovacieho dvora pridaním nového príjmového miesta (vyrovnávajúci mostík so sekcionálnou bránou). Z dôvodu zväčšovania predajných plôch došlo k zmenšeniu parkoviska.

Predmetom predkladaného oznámenia o zmene navrhovanej činnosti je rozšírenie parkoviska, ktoré bude prístupné z existujúceho parkoviska OC Kaufland. Parkovisko bude riešené ako slepá ulica s obojsmernou komunikáciou, vjazd aj výjazd bude riešený z existujúceho parkoviska.

V projekte bude obsiahnuté rozšírenie spevnených plôch, odvod dažďovej vody zo spevnených plôch a vonkajšie osvetlenie. Spevnenými plochami zaberieme plochu zelene, požadovaný koeficient zelene pre areál však bude naďalej dodržaný podľa územného plánu. Okolitá zeleň bude po ukončení výstavby navrátená do pôvodnej podoby.

Konštrukcia vozovky a parkovacích miest bude podobná ako na existujúcom parkovisku podľa interných predpisov Kauflandu. Povrchová úprava parkovacích miest bude zo zámkovej dlažby, vozovka bude mať asfaltový povrch.

Pod plánovaným rozšíreným parkoviskom sa nachádza v súčasnosti vsakovacie zariadenie, do ktorého bude odvedená dažďová voda z plánovaných spevnených plôch cez ORL.

V rámci projektu bude riešené aj vonkajšie osvetlenie ako rozšírenie okruhu existujúceho parkoviska.

Plošná bilancia areálu :

Plošné ukazovatele stavby	Pôvodný areál OC Kaufland	Prístavba a rozšírenie parkoviska	Celkovo po prístavbe a rozšírení parkoviska
Plocha pozemku:	15.651 m ² =100%	-m ²	15.651 m ² =100%
Zastavaná plocha:	3.870 m ² = 25%	+1.349m ²	5.219 m ² =33%
Spevnené plochy:	8.101 m ² = 52%	-389m ²	7.712 m ² =50%
Plocha zelene:	3.680 m ² = 23%	-960m ²	2.720 m ² =17%
Počet park. miest:	156	zrušených:-35 novovybudovaných : +31	152

VI. Prílohy:

1. Informácia, či navrhovaná činnosť bola posudzovaná podľa zákona; v prípade, ak áno, uvedie sa číslo a dátum záverečného stanoviska, príp. jeho kópia
2. Mapy širších vzťahov s označením umiestnenia zmeny navrhovanej činnosti v danej obci a vo vzťahu k okolitej zástavbe
3. Výpis z katastra nehnuteľností

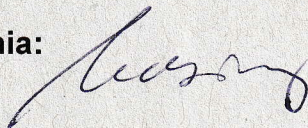
VII. MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA OZNÁMENIA

Šamorín, jún 2019

VIII. Meno, priezvisko, adresa a podpis spracovateľa oznámenia

Spracovateľ oznámenia:

Ing. Olga Andrassy

IX. Podpis oprávneného zástupcu navrhovateľa

